

Hem Sinematografik Hem Fotografik Hem Politik: SONBAHAR

Elektrik Mühendisi **Önder ÖZDEMİR**

onder.ozdemir@emo.org.tr

Bugün Sonbahar filmine gittim. Filmden sonra sinemaya 100 metre uzaklıktaki sevgili Fatin'in "mekân"ına uğradım. Fatin mekân işletmecisi kimliği yanında İran sineması çalışan, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde sinema doktorası yapan ve işçi Filmleri Festivali'nin düzenleme kurulundaki dostlarımızdan.

Sonbahar filminin damağında bıraktığı "tat" hâlâ duruyorken, çok az kişiye nasip olacak bir tesadüf oldu. Fatin'in masasında Sonbahar filminin yönetmeni Özcan Alper ve yapımcısı Serkan Acar vardı. Sofralarına davet edildim. Filmin yaratıcılarının sohbeti de en az filmlerinin bıraktığı denli gerçek bir "tat" bıraktı bende...

Sevgili Özcan Alper bir derdi olan ve bu derdi paylaşmak için sinemanın dilini tercih eden genç bir yönetmen. Dünyayı anlamak ve bu yakaladığı anlamı başkaları ile paylaşmak için sinema dilini tercih etmek... Aslında bu tercih, Özcan'ı başkalarından farklı kılan, onun yaşamının merkezine yerleşen bir tercih. Ancak bana kalırsa onu bu tercihi yapan başkalarından ayıran bir özelliği daha var: yaratıcı sabrı ve anlatmak istediğine gösterdiği özen. Özcan, filmin yaratılma aşamasını anlatırken, bu sabrı ve özeni görüyorsunuz. 4 yıl boyunca bu filme, sadece bir fikri kafasında dolaştırarak değil, yazılmış bir senaryoya ilişkin alt okumalar yaparak, senaryoda yer alanlara dair

röportajlar yaparak hazırlanmış Özcan... Verdiği bir röportajda, "çok acele etmek istemedim" diyor... Basitçe ve bir kaç kelimeyle ifade ettiği bu "acele etmeme" hali, aynı zamanda yarattığı karakterlere duyduğu sevgiyi, izleyiciye duyduğu saygıyı, anlam yaratma ve yarattığı anlamı paylaşma meselesine ilişkin özenini ve hassasiyetini anlatıyor bize... Yine Özcan'ın filme dair verdiği röportajlardan bu sabrın ve özenin tüm film ekibi tarafından paylaşıldığını anlıyoruz... Filmi izlediğimizde ise, herkes tarafından çok severek yapılmış, -ama bugünlerde TV röportajlarında oyuncuların bazı dizilere ilişkin söyledikleri gibi "çok eğlenilerek" değil- saygı duyularak yapılmış, kolektif bir işle karşı karşıya olduğumuzu anlıyoruz.

Sonbahar her şeyden önce politik bir film. Ama politika klişelerle, sloganlarla yapılmıyor Sonbahar'da... Tam da içinde yaşadığımız, yaşanan her anın politik olduğu bu coğrafyaya yaraşan bir biçimde, kameranın her hareketine, oyuncuların her bakışına, kurulan her cümleye, kısacası filmin dokularına sinmiş, bezenmiş bir politika var. Bize çok uzak olmayan, "biz"den bir öykü... Tercihini her koşulda "mücadele edenlerin" onurundan yana, "her daim düşleri peşinde koşan sabırsızlık zamanının güzel çocuklarından" yana kullanmış bir öykü... Herkesin kendisinden bir şeyler bulacağı bir öykü...

Aynı zamanda bu coğrafyayı yine bu coğrafyaya yaraşır bir şiirsellikle anlatıyor Sonbahar... Hatta öylesine bir şiirsellikle ki, Atilla Dorsay'a "yakaladığı katıksız şiirsellikle bize en büyükleri, Tarkovsky, Angelopoulos veya Von Trier'i hatırlatıyor. Daha ilk filmindeki bir yönetmen için ne güzel, değil mi?" dedirtiyor... Son zamanlarda "bu yalnız ve güzel" ülkeyi "mühendisçe" hesaplanmış, matematik denklemi gibi kurgulanmış bir şiirsellikle anlatan başka filmler de izledik... Onları da sevdik... Ama Sonbahar'ın samimi, sıcak ve "bu ülkenin dilleriyle" yazılmış görsel şiiri, onlardaki bir eksikliği hissetmemize neden oluyor.

Bu sevgi ve saygı ile örülmüş, "bizden" filmin, kolektif bir çaba ile üretilmiş başka filmleri, "bu topraklara bakan" başka bir sinemayı, "bu ülkenin dilleriyle" yazılmış başka şiirleri müjdeliyor olduğunu umuyorum. Ancak bu umudun gerçek olması, tüm bunları düşleyenlerin de bu kolektife izleyici olarak dahil olmasını gerektiriyor...

Sonbahar filmine mutlaka gidin. Dostlarınıza önerin... İnanın pişman olmayacaksınız.

"Sonbahar" hangi sinemalarda öğrenmek için:
<http://www.sonbaharfilm.com/ntr/sinemalar.html>
Film hakkında ayrıntılı bilgi için:
<http://www.sonbaharfilm.com>